

شنبه 28 تیر 1399-26 ذی‌قعدة 1441-18 جولای 2020

عملیات نامنظم فتح 8 در شمال موصل در عمق خاک دشمن توسط سپاه (1366 ش)

عملیات نامنظم فتح 8 در شمال موصل، در عمق خاک دشمن، توسط سپاه (1366 ش)، در چنین روزی در سال 1366 هجری شمسی عملیات نامنظم رزمندگان قهرمان اسلام با عنوان فتح هشت در شمال استان موصل آغاز شد. عملیات چریکی فتح 8 با رمز مقدس "یا رسول الله (ص)" صورت پذیرفت. این عملیات در عمق 150 کیلومتری خاک عراق و با هدف پاسخگویی به بمباران شیمیایی و تخریب روستاهای کرد نشین توسط عراق، برنامه ریزی شده و به اجرا درآمد. پس از اعلام رمز عملیات توسط فرماندهان، رزمندگان تحت امر قرار گاه رمضان و تیپ ویژه هوایر سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در یک عملیات چریکی به شهر اتروش هجوم بردند و مراکز نظامی سازمان امنیت رژیم بعث عراق را در این شهر که از مهمترین پایگاههای منطقه برای سرکوب مردم به شمار می رفت نابود کردند. پس از آن مرکز و مقر جیش الشعبی دشمن را منهدم کردند که طی آن 80 نفر از بعثیان عراقی کشته و زخمی شدند. دژ مهم کانی کا واقع در عمق 9 کیلومتری شمال شرق شهر اتروش که در آن زمان کار هدایت پانزده پایگاه اطراف شهر را به عهده داشت به تصرف نیروهای سپاه درآمد و همچنین مقر توپخانه مستقر در شهر منهدم شد.

آیت الله محمدحسین کاشف الغطاء (1334 ش)، در خانوادهای اهل علم و فضیلت در نجف اشرف به دنیا آمد. در نوجوانی، مقدمات علوم را فرا گرفت و سپس در محضر استادان بزرگی همچون آخوند خراسانی، سیدمحمدکاظم یزدی و میرزا حسین نوری به شاگردی نشست. ایشان، مدارج علمی را به سرعت پیمود و پس از وفات علامه یزدی، مرجع تقلید عده زیادی از مردم گردید. آیت الله، کاشف الغطاء در طول عمر پربرکت خود، با تشکیل جلسات متعدد به تربیت طلاب علوم دینی مبادرت می ورزید. او همچنین به منظور نشر معارف اسلامی به برخی از کشورهای اسلامی سفر کرد و در دانشگاهها و مراکز علمی مصر، ایران و فلسطین به سخنرانی پرداخت. این عالم گرانقدر، شرکت در امور سیاسی و توجه به مسائل مربوط به حکومت را از واجبات می دانست. از این رو در جنبش ملی عراق، نقش بسزایی داشت. او با آغاز جنگ جهانی اول، در جهاد آزادی و بخش مردم عراق علیه نیروهای اشغالگر انگلیسی، فعالانه شرکت کرد. آیت الله کاشف الغطاء با وجود مسئولیت های متعدد و فعالیت های گسترده اجتماعی و سیاسی، آثار علمی و ادبی بسیاری از خود به یادگار گذاشته که از بین آنها می توان به تحریر المجله در 5 جلد، المراجعات الریحانیة در 2 جلد، حواشی عین الحیات، السیاسة الحسینیة و دیوان شعر اشاره نمود. این مرجع آگاه و فقیه مبارز سرانجام در 28 تیرماه 1334 ش برابر با 18 ذی قعدة 1373 ق در 77 سالگی در نزدیکی کرمانشاه بدرود حیات گفت و پیکر مطهرش پس از تشییع با شکوه، در نجف اشرف مدفون شد. درگذشت استاد "جلال الدین، همایه"، ادیب برجسته معاصر (1359 ش)، جلال الدین همایمی متخلص به سنا فرزند میرزا ابوالقاسم (متخلص به طرب) و نواده همای شیرازی، از محققان و شاعران معاصر، در حدود سال 1278 ش در اصفهان متولد شد. وی علوم مقدماتی را نزد عموی خود میرزا محمد(سها) فرا گرفت و علوم معقول و منقول و ادبیات عرب و هیئت و نجوم را نزد استادان فن مانند آقا سیدمحمدباقر درچه ای، آخوند عبدالکریم گزی، آقا شیخ محمد خراسانی، حکیم قمشه ای و حاج آقا رحیم ارباب و دیگران آموخت و به درجه اجتهاد رسید. استاد همایمی سپس به تدریس معارف اسلامی در مدارس اصفهان پرداخت و حوزه پر رونقی تشکیل داد. وی از سال 1307 به خدمت وزارت فرهنگ درآمد و چندی در دبیرستان های تهران مشغول به کار شد و در دارالفنون و بعد از آن در دانشکده ادبیات و حقوق دانشگاه تهران، استاد دوره فوق لیسانس و دکترا بود. استاد همایمی در طول سال های تحصیل و پس از آن، شاگردان بسیاری را از دانش خود بهره مند کرد. وی عالمی پرکار بود و علاوه بر آموزش، تالیفات بسیاری از خود بر جای گذاشت. از جمله کتاب های استاد جلال الدین همایمی می توان از تاریخ ادبیات ایران در 5 جلد، صناعات ادبی و مثنوی و لئنامه نام برد. وی همچنین کتاب های زیادی در زمینه ادبیات و معارف اسلامی برای تدریس در مدارس و دانشگاه های ایران به رشته تحریر درآورده است. استاد جلال الدین همایمی سرانجام در سال 1359 ش در 81 سالگی در تهران درگذشت و در تخت فولاد اصفهان به خاک سپرده شد.

تولد علامه "تفتازانی" دانشمند و ادیب شافعی (722 ق)، سعدالدین مسعود بن عمر بن عبدالله خراسانی هروی معروف به ملاسعدتفتازانی، در فقه، اصول، تفسیر، کلام، منطق و تمامی فنون ادبی و اکثر علوم متداول زمان، استاد کل و یگانه ای روزگار خود بود. وی مدتی از عمر خود را به سفر به شهرهای خراسان و آسیای مرکزی برای کسب علم گذراند. علامه تفتازانی به خاطر نبوغ و احاطه ای علمی، تالیف و نگارش را بسیار زود و در شانزده سالگی آغاز کرد. کتاب های بسیاری از خود به جای گذاشت که برخی از آن ها هنوز جزو کتاب های درسی حوزه های علمی هستند. از کتاب های تفتازانی می توان به الموطو، الارشاد و مختصر المعانی اشاره نمود. تفتازانی، 20 سال آخر عمر را به دعوت امیر تیمور گورکانی در شهر سمرقند گذراند و شاگردان بسیاری تربیت کرد. علامه تفتازانی در سال 792 ق در هفتاد سالگی در این شهر وفات

آغاز دهه ۱۸۵۰ میلادی: جنگ ویرانه‌ها: های ابدان و عثمانیه، در زمان سلطنت "محمدشاه قاجار" (۱۲۵۸ ق)، جنگ های ایران و عثمانی، از قرن شانزدهم به رهبری شاه اسماعیل صفوی، بنیان گذار حکومت صفویه ایران و سلطان سلیم عثمانی آغاز گردید. درگیری ها میان این دو امپراتوری بیشتر در مناطق شرق آناتولی، میان رودان و قفقاز روی می دهد. این جنگ ها پس از امپراتوری صفوی توسط دولت های هوتکیان، افشاریه، زندیه و قاجاریه ادامه می یابد.

کشف ماهیت کمکشان، راه شیری توسط "ویلیام هرشل"، ستاره شناس برجسته انگلیسی در ۲۵ نوامبر ۱۷۳۸ میلادی به دنیا آمد. پس از آشنایی با نجوم، تحقیقات متعددی در این باره انجام داد تا این ۱۸۵۰ میلادی که تصمیم گرفت برای خودش تلسکوپ بسازد. وی پس از ساخت تلسکوپ موفق شد به رصد ستارگان بپردازد. او ثابت کرد که کهکشانها که به آن راه شیری می‌گویند، مرکب از ستارگانی است که منظومه شمسی هم جزئی بسیار کوچک از آن محسوب می‌شود و همه اجرام این منظومه با یکدیگر در فضا حرکت می‌کنند. هرشل هم ۱۸۵۰ میلادی، چنین، سیاره اورانوس را نیز کشف کرد. ویلیام سرانجام در ۲۵ اوت ۱۸۲۲ در ۸۴ سالگی در گذشت.

تولد "آرت هوک" دانشمند انگلیسی و پایه‌گذار علم هواشناسی (۱۶۳۵ م) (۱۰۰۰: ۳ مارس)، چشم به جهان رابرت هوک در خانواده ای روحانی در دهکده فرش واتر در ساحل جنوبی انگلستان و در سال ۱۶۳۵ چشم به جهان گشود و کودکی ضعیف و نحیف بود که دچار سوء تغذیه نیز بود و شب هنگام دچار کابوسهای وحشتناکی می شد. علاوه بر این گرفتار سردرد مزمن و زشتی قیافه بود. چون پدرش درگذشت راه لندن را در پیش گرفت و در آغاز نزد نقاشی به شاگردی پرداخت اما بوی رنگها بر سردردش می افزود لذا آنجا را ترک کرد و وارد مدرسه وست مینستر گشت در آنجا نشان داد که بچه خارق العاده ای است و در سال ۱۶۵۳ در سن ۱۸ سالگی وارد دانشگاه آکسفورد شد در آن هنگام به حکاکای روی چوب و خواندن آواز اشتغال می ورزید از این راه پولی به دست می آورد چندی نگذشت که استعداد او در مکانیک برای جامعه علمی آن جا که تامس ویلیس و رابرت بویل از جمله اعضای آن بودند آشکار شد. هوک مدتی دستیار هر یک از آن دو نفر بود هنگامی که قانون بویل طرح ریزی می شد هوک دستیار وی بود مشارکت هوک در آن قانون روشن نیست. پس از بازگشت سلطنت چارلز دوم محفل علمی غیررسمی آکسفورد هسته انجمن سلطنتی جدید را تشکیل داد و در سال ۱۶۶۲ هوک متصدی آزمایشهای آن گردید طی پانزده سال بعد سیل مداومی از عقاید و آزمایشهای درخشان را جاری ساخت در سال ۱۶۶۲ در کالج گرشم مستقر شد و تا آخر عمر در مشاغل مختلف در آنجا گذرانید هوک در سال ۱۶۶۵ Micrographia (میکروگرافیا) را که یکی از شاهکارهای علمی قرن هفدهم بود منتشر کرد آن اثر علاوه بر بسیاری نکات دیگر شامل نخستین توصیفها و نقشه های واحدهایی بود که یاخته (سلول) نامیده می شدند اصطلاحی که او به کار برده بود وی در پیدایش نگرشی انقلابی نیز سهیم بود که شیوه برخورد با حرکت دورانی به طور اعم و پویایی شناسی کیهانی را به طور اخص را از نو تدوین و تنظیم کرد هوک در مکاتبه مشهوری با آیزاک نیوتن این عقیده را بیان کرد که نیروی ثقل متناسب با مجذور فاصله کاهش می یابد. نظریه ای که نیوتن را به راه درک رابطه عکس مجذور کشانید و وی را در مسیر کشف جاذبه عمومی قرارداد وی در کتاب (1679) *Lectures culterianae* که مجموعه ای از شش اثر کوتاه بود قانون هوک را شرح داد که عبارت بود از قانون کشسانی با این بیان که تنش (stress) با کرنش (strain) متناسب است هوک زمین شناس ارزنده ای بود که نظریه هایش درباره منشأ سنگواره ها طلیعه ای از نظریات قرن نوزدهم در این مورد بود وی را نخستین طرفدار نظریه سانحه گرایي به شمار آورده اند و نیز متخصص ورزیده معماری بود پس از آتش سوزی بزرگ شهر لندن نقشه شهر را طرح کرد که بعدا از روی آن شهر نیویورک را بنا کردند او در این کار مأمور شد که به عنوان زمین سنج با کریستوفر رن در تنظیم نقشه بازسازی لندن همکاری کند. او به کارهای شگرف دیگری نیز دست زد و شاید مهمترین خدمت هوک به علم در رشته ساخت و کاربرد ابزارها باشد او به هر ابزار مهمی که در قرن هفدهم ساخته شده بود چیزی افزود تلمبه بادی را در شکل ماندگارش اختراع کرد ساعت سازی و میکروسکپ سازی را جلو برد تار چلیپایی را برای تلسکوپ دریچه دیافراگم و نیز پیچ تنظیمی را که از روی ان وضع مستقر را می شد مستقیماً قرائت کرد اختراع نمود. همچنین پاندول ساعت دستگاه سنجش انکسار نور در مایعات، بارومتر (هواسنج و غلظت سنج الکلی) و رطوبت سنج را نیز اختراع کرد بنیانگذار هواشناسی علمی نامیده شاه است هواسنجی که او اختراع کرد دارای سوزن متحرکی بود که فشار هوا را از روی آن ثبت می کرد. دمای انجماد آب را نقطه صفر بر روی دماسنج پیشنهاد نمود و دستگاهی برای تنظیم دماسنج ها طرح ریزی کرد ساعت هواسنجی او فشار هوا، میزان بارندگی، رطوبت و سرعت باد را در روی طبلکی چرخان ثبت می کرد. تفاوت فلزات و نمکها را نشان داد کتابی در باب خاصیت موئین بویژه صعود مایعات در لوله ها نوشت این دانشمند دریافت که حرکت اجسام ریز و کوچک در روی سطح مایعات و بالا رفتن نفت از فیله و حرکت شیر خام و پرورده گیاهان بر اثر خاصیت لوله های موئین می باشد رابرت هوک در سال ۱۷۰۲ در سن شصت و هفت سالگی در لندن در گذشت دو سال پس از مرگ این دانشمند مجموعه رسالاتش انتشار یافت.